

MAX SIMEONI, EX-EURODIPUTAT I LÍDER NACIONALISTA CORS

Text: LALI CAMBRA / Fotos: JAUME SELLART

"La llengua corsa no està reconeguda"

Max Simeoni (Lozzi, Còrsega, 1929), històric dirigent nacionalista cors, parla en aquesta entrevista dels darrers esdeveniments que han sacsejat l'illa de Còrsega després de l'atemptat mortal contra el prefecte francès Claude Erignac.

Max Simeoni ha passat més de la meitat de la seva vida lluitant contra el jacobinisme francès i reivindicant els drets de la nació corsa. Va estar cinc anys a la presó per aquest motiu i es va beneficiar de l'amnistia decretada per François Mitterrand l'any 1982. Fundador de la *Unione di u Populu Corsu* (UPC), la principal formació nacionalista de l'illa, ha estat conseller regional i regidor de la ciutat de Bastia. El 1989 fou elegit diputat al Parlament Europeu.

El passat 6 de febrer, l'atemptat que va costar la vida al prefecte de l'illa Claude Erignac va fer que el conflicte cors retornés bruscament a les pàgines de l'actualitat. Simeoni, que rebutja la violència política que defensen diferents grups independentistes, analitza en aquesta entrevista les causes d'aquesta violència i parla del futur polític dels corsos en el nou marc europeu. El líder del nacionalisme cors ha estat recentment a Catalunya convidat per Convergència Democràtica de Catalunya (CDC) a participar en la seva Escola d'Hivern.

—*L'atemptat contra Claude Erignac va fer sortir al carrer milers de corsos per expressar el seu rebuig. Quines conseqüències pot tenir per al nacionalisme cors aquest atemptat?*

—Que hi haurà conseqüències és incontestable i, a més, afectaran nacionalistes com nosaltres, que som contraris a la violència. Evidentment, no seran bones, però menys per als qui han preconitzat la

lluita armada clandestina. No s'esperava aquest rebuig total a la violència política.

—*El van sorprendre les manifestacions de protesta contra l'atemptat?*

—Fins la violència dels grups armats era molt instintiva, i pràcticament es limitava a passar comptes entre els integrants de les diferents faccions enfrontades.

Contràriament, l'atemptat contra el prefecte, tan fred i calculat, ha fet l'efecte a Còrsega que hi havia un intent dels violents d'anar més enllà, un intent de desestabilitzar la societat. És per això que una gran majoria va baixar al carrer.

—*S'ha dit que aquestes manifestacions són les més multitudinàries de la història de l'illa.*

—De manifestacions multitudinàries ja n'hi havia hagut abans, tot i que no tan importants. La societat corsa es mobilitza quan es produeixen fets que la desestabilitzen. Quan els fets d'Alèria, del 1975, nosaltres vam ocupar unes caves per protestar contra la colonització de les terres, i la societat també es va mobilitzar. Només a Bastia vint mil persones van protestar perquè el Ministeri de l'Interior havia carregat contra nosaltres. Llavors el desestabilitzador

va ser qui ens va enviar l'exèrcit, i els corsos van dir prou.

—*La Unione di u Populu Corsu no presta suport a cap grup armat i ha renunciat a la violència. Per què?*

—No hem estat mai d'acord en la creació de grups clandestins. Fa anys havíem provocat alguna situa-

"Nosaltres no hem estat mai d'acord amb la creació de grups clandestins. Fa anys havíem provocat alguna situació de violència contra els serveis d'ordre de l'estat, però sempre ho havíem fet a cara descoberta."

ció de violència contra els serveis d'ordre de l'estat, però sempre ho havíem fet a cara descoberta. No es tractava d'utilitzar la violència com un mitjà privilegiat de fer avançar el temps polític, tal com fan els grups d'alliberament revolucionaris. Fèiem servir la violència per protegir allò que s'havia guanyat políticament. És com quan els sindicats s'enfronten amb la policia per defensar uns drets, a cara descoberta.

A més, hem de tenir en compte que en un sistema democràtic blocat per pressions de clans i en el qual el frau electoral és comú, la via política o electoral no pot ser l'única. Però vam haver de deixar les nostres accions de lluita amb el naixement del Front d'Alliberament Nacional Cors (FLNC), que va començar a actuar de forma molt directa. Hi havia perill de confusió.

—*Per què hi ha a Còrsega aquesta fragmentació política de grups independentistes o autonomistes que s'enfronten entre ells?*

—Amb la formació de l'FLNC la violència política va esdevenir un mite, el mite del rebel, sobretot per a la gent jove. Però com que el concepte revolucionari de lluita armada és completament inaplicable en el context cors, l'FLNC, de forma previsible s'ha anat disgregant més, víctima de les seves contradiccions. Llavors és quan arriben les lluites internes fins a arribar a matar-se entre ells. Així, la violència política ha deixat de ser un mite a seguir per al jove.

—*En aquesta situació, creu que la violència anirà desapareixent de l'escenari polític cors?*

—És un procés que no s'ha acabat. Resten encara grups que aposten per la violència, mentre que uns altres afirmen que volen renunciar-hi. Però són poc creïbles. Actuen immersos en aquesta dinàmica violenta i els dirigents de cada grup no fan cap pas sincer en aquesta direcció. Nosaltres hem procurat d'acostar-nos-hi en dues ocasions per promoure una plataforma electoral conjunta; però no solament per obtenir un bon resultat a les urnes, que l'hi vam obtenir (25% dels vots el 1992 amb la creació de Corsica Nazione), sinó també per apartar-los de la via armada.

—*L'amnistia del 1982, amb el govern de Mitterrand, no podia haver estat un moment per a abandonar la lluita armada?*

—L'amnistia va significar la divisió entre els autonomistes com nosaltres, i la creació d'un moviment independentista legal que ha actuat de vitrina política de l'FLNC, que és l'ACN (A Cuncolta Naziunalista). Van reconèixer que mai no arribarien a guanyar de forma militar, però van mantenir

l'FLNC com un mitjà de propaganda armada. De fet, el van mantenir per procurar-se l'hegemonia de tot el moviment.

—*Fent política-ficció, què hauria pogut passar si hagués desaparegut la lluita armada?*

—Amb l'aglutinació de totes les forces autonomistes i independentistes hauríem obtingut en aquestes eleccions un millor resultat que no el del 1992. Hauríem pogut obtenir un grau de poder superior i fins i tot tenir responsabilitats de govern. No sé fins a quin punt la lluita armada ha fet avançar el temps polític com ells volien. Ho diré amb una imatge: ha accelerat les coses com s'accelera un cotxe, però el resultat ha estat un derrapatge sense control. Aquesta és la situació actual.

—*Comenti'm la frase de Jacques Chirac durant l'enterrament del prefecte: "França és una i indivisible".*

"Les paraules de Chirac demostren la mentalitat jacobina francesa, una concepció de l'estat en la qual no hi ha res entre l'estat i l'individu. França reconeix els drets de l'individu, però no reconeix els drets col·lectius."

—Chirac va citar la constitució. Les seves paraules demostren la mentalitat jacobinista francesa, una concepció de l'estat en la qual no hi ha res entre l'estat i l'individu. França reconeix els drets de l'individu, que són els de l'home, però no reconeix els drets col·lectius o territorials. Per França no existeixen les comunitats històriques i només s'entenen els trets diferencials com a folclòrics, i simplement són tolerats.

—*L'obtenció d'un parlament propi per Còrsega l'any 1982 va proporcionar una millora de l'autogovern?*

—En aparença tenim competències sobre algunes qüestions, però no tenim mitjans per a exercir-les. Nosaltres tenim competències sobre la llengua, però l'ensenyament depèn de l'estat, amb la qual cosa nosaltres no decidim ni horaris, ni professorat, ni res. Hi ha

dues hores de cors, diuen. Però són facultatives, amb horari extrascolar, la qual cosa reclama un esforç important de l'alumne. Això fa que les demandes d'ensenyament de la llengua siguin baixes, l'excusa perfecta perquè l'administració digui: veieu com no hi ha interès pel cors? A més, moltes vegades els encarregats d'aplicar aquests programes facultatius són professors jacobinistes. I com que la llengua corsa no té cap dret reconegut, no es pot reclamar, no podem anar als tribunals... Això implica la marginació de la llengua i el seu fracàs.

—*Creu que Còrsega pot aconseguir un estatut d'autonomia?*

—Caldria reformar la constitució, i això és una cosa que França només fa per protegir els seus interessos. Van variar-la, en l'article segon, per proclamar que l'única llengua de França era el francès.

És un país que s'ha negat a signar la Carta de les Llengües minoritàries perquè haurien de reconèixer la nostra. I a més a més, s'excusen dient que van variar la constitució per protegir el francès de la influència de l'anglès.

—Però si una majoria de corsos es pronuncïessin a favor de l'Estatut, potser l'aconseguirien.

—Aquí tenim un fenomen complicat, fruit de la dominació. Molta gent afirma que l'autonomia completa, l'obtenció de l'estatut, empitjoraria la situació amb la pressió dels clans o el frau electoral, i diuen que s'estimen més, parlant de conceptes democràtics, d'estar sota la tutela de França. Molts corsos no tenen confiança en ells mateixos, i això tan sols és culpa del procés colonitzador. Les conseqüències pròpies de la dominació fan que ells, que en són les víctimes, se'n considerin responsables. Però això és com dir que els corsos són incapaços de bastir una democràcia, quan Còrsega va tenir la primera democràcia europea, el 1769! Fins i tot amb sufragi femení, sempre que la dona ocupés el càrrec de cap de família. I França no va donar el vot a la dona fins l'any 1945!

—Vostè va ser parlamentari europeu. Quin estat seria equiparable a França en centralisme?

—Grècia és un estat molt centralista. I el Regne Unit ho va ser durant molt de temps, sobretot si tenim en compte que, a més a més, no tenen constitució escrita. Ambdós, juntament amb França, entren dintre la lògica de l'estat-nació. Però van evolucionant. Ara ho veiem a Escòcia o Gal·les. França és l'únic país que no evoluciona. El jacobinisme és gaire bé un tret cultural francès, tant per a les forces de la dreta com per a les de l'esquerra. Recordem que França no ha signat la Carta Europea de les Llengües. I és que afirmen que ells no tenen problemes amb les minories.

—A Còrsega tenim un fenomen complicat, fruit de la dominació. Molta gent afirma que l'autonomia completa, l'obtenció d'estatut, empitjoraria la situació amb la pressió dels clans i el frau electoral, i diuen que s'estimen més, parlant de conceptes democràtics, d'estar sota la tutela de França. Molts corsos no tenen confiança en si mateixos, i això només és culpa del procés colonitzador. Les conseqüències de la dominació fan que ells, que en són les víctimes, se'n considerin responsables.

tica, on podem veure si es produeix un reconeixement dels diferents pobles que la integren o no. En tot cas, de segur que serà un procés molt lent i costós.

—Es podria dir que no és gaire optimista respecte al futur.

—No, al contrari. Fa quaranta anys, si m'haguessin explicat que hi hauria un dia en què es constituïria un Parlament a Còrsega per exemple, no m'ho hagués cregut. I molt menys que aquest Parlament arribaria un dia a votar un projecte d'autonomia, d'Estatut. Tot i que aquest projecte, evidentment va ser dut pels francesos al Consell Constitucional i va quedar blocat per anticonstitucional, va ser un gran pas endavant. Fa quaranta anys, no m'ho hagués cregut. Si en només aquest temps han passat tantes coses, en poden passar moltes més en un futur immediat.

—L'actual procés de construcció europea pot afavorir les aspiracions d'aconseguir més autogovern per als corsos, o tot el contrari?

—Tot depèn de com Europa reconegui les nacions. I la nostra pervivència necessita que Europa ens reconegui com a poble, com a nació. Som un poble petit —260 mil habitants— i no podríem mantenir elements d'un estat com ara l'exèrcit o la policia. És per això que diem que la independència corsa és poc realista, però tampoc som una regió com les que hi ha a França. El que volem és que se'ns reconegui un estatut autònom i diferenciat com a poble que som.

—Creu que Europa respondrà a les seves peticions?

—Considerem que l'Europa que s'està dibuixant ara és una Europa monetarista i de mercat exclusivament. Obeïx estrictament a la voluntat de l'Europa dels estats, concebuts com a estats-nació. No és aquesta l'Europa en la qual es pot confiar. Després s'anirà construint una Unió Europea política,

